

Š i f r a k a n d i d a t a :

--

Državni izpitni center

JESENSKI IZPITNI ROK

UMETNOSTNA ZGODOVINA

Izpitna pola

Sobota, 28. avgust 2010 / 120 minut

*Dovoljeno gradivo in pripomočki:
Kandidat prinese nalivno pero ali kemični svinčnik.
Kandidat dobi dva ocenjevalna obrazca.
Izpitni poli je priložena barvna priloga.*

SPLOŠNA MATURA

NAVODILA KANDIDATU

Pazljivo preberite ta navodila.

Ne odpirajte izpitne pole in ne začenjajte reševati nalog, dokler vam nadzorni učitelj tega ne dovoli.

Prilepite kodo oziroma vpišite svojo šifro (v okvirček desno zgoraj na tej strani in na ocenjevalna obrazca).

Izpitna pola vsebuje 9 strukturiranih nalog, od katerih jih izberite 7. Število točk, ki jih lahko dosežete, je 126; vsaka naloga je vredna 18 točk.

V preglednici z "x" zaznamujte, katere naloge naj ocenjevalec oceni. Če tega ne boste storili, bo ocenil prvih sedem nalog, ki ste jih reševali.

1	2	3	4	5	6	7	8	9

Rešitve, ki jih pišete z nalivnim peresom ali s kemičnim svinčnikom, vpisujte **v izpitno polo** v za to predvideni prostor. Pišite čitljivo. Če se zmotite, napisano prečrtajte in rešitev zapišite na novo. Nečitljivi zapisi in nejasni popravki bodo ocenjeni z nič (0) točkami.

Zaupajte vase in v svoje zmožnosti. Želimo vam veliko uspeha.

Ta pola ima 32 strani, od tega 3 prazne. Barvna priloga ima 4 strani.

Prazna stran

OBRNITE LIST.

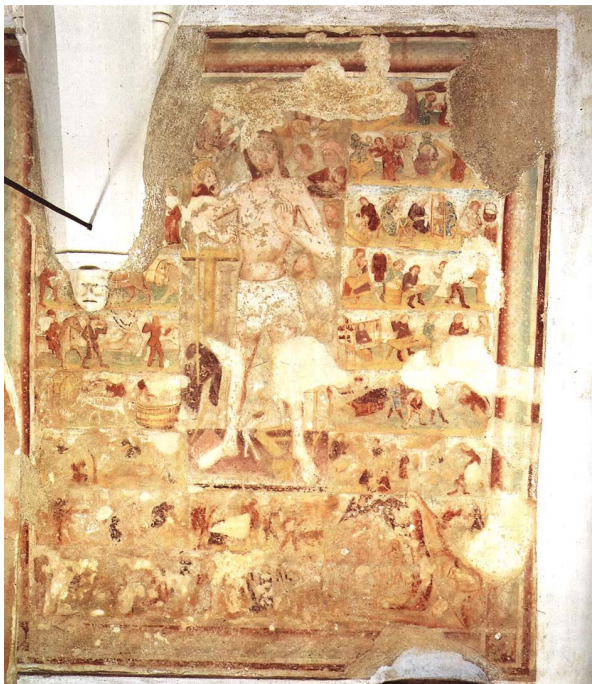
1. IKONOGRAFIJA – KRŠČANSKA

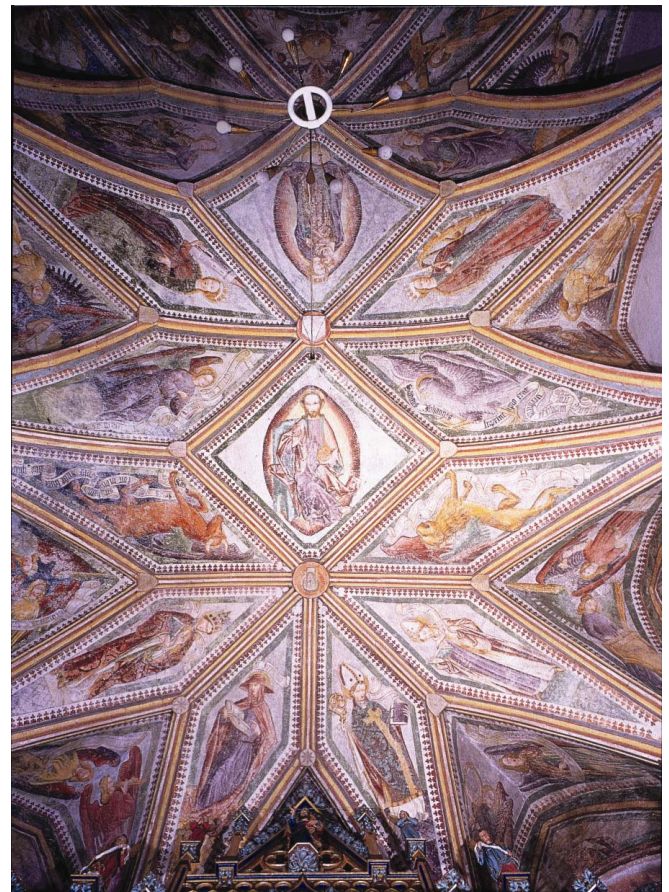
Slika 1

Slika 2

Slika 3

Slika 4

Slika 5

Slika 6

A) Na slikah od 1 do 3 so predstavljeni različni motivi iz krščanske ikonografije. Poimenujte jih.

Slika 1: _____

Slika 2: _____

Slika 3: _____

(3 točke)

B) Navedite umetnostnozgodovinsko (slogovno) obdobje, v katerem so se razvili, in povejte, katere vsebinske značilnosti so skupne vsem trem motivom (dve značilnosti).

Obdobje: _____

Značilnosti: _____

(3 točke)

C) Razložite motiv na sliki 3.

(3 točke)

D) Na sliki 4 vidite značilno poslikavo oboka, ki ji rečemo kranjski prezbitarij. Razložite, kaj pomeni ta izraz, in zapišite tri temeljne motive kranjskega prezbitarija.

(3 točke)

E) Imenujte motiv na sliki 5, povejte, kdaj (obdobje ali stoletje) in v kateri deželi se je razvil.

(3 točke)

F) Marija na sliki 6 je obdana z značilnimi krščanskimi simboli. Izberite tri in povejte, kaj pomenijo.

(3 točke)

2. POZNAVANJE UMETNOSTI STARIH KULTUR

Slika 1

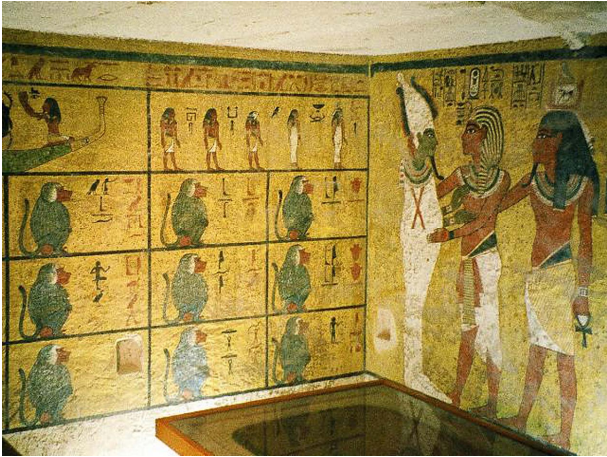
Slika 2

Slika 3

Slika 4

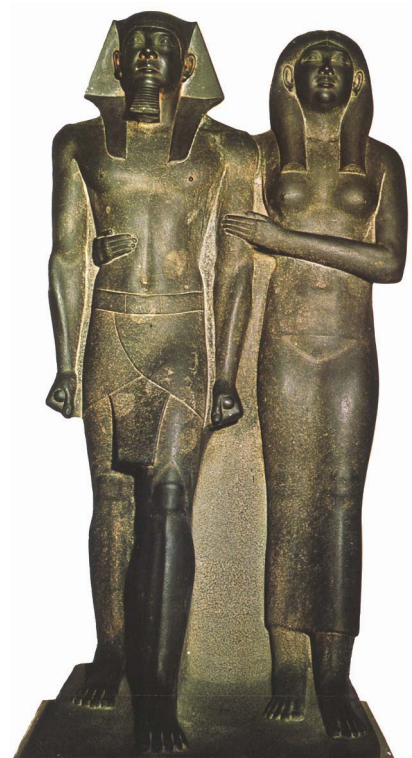
Slika 5

Slika 6

Slika 7

Slika 8

- A) V starem veku sta se v porečjih velikih rek razvili dve veliki kulturi. Kateri sta? Razporedite spomenike na slikah glede na to, v kateri kulturi so nastali.

Slike: _____

Slike: _____

(3 točke)

- B) Koga predstavljata spomenika na slikah 1 in 8? Kakšna je bila njuna namembnost? S pomočjo slik navedite dve značilnosti tovrstnih upodobitev.

(3 točke)

- C) Kako imenujemo stavbo, prikazano na sliki 4? Čemu je bila namenjena?

(2 točki)

- D) Za kakšno stavbo gre na sliki 2? Navedite, katere vrste stavb in prostorov so uporabljali v tej kulturi za ta namen (tri navedbe).

(3 točke)

- E) S pomočjo slik 6 in 7 naštejite tri značilnosti upodabljanja človeške figure v tem času.

(3 točke)

- F) Poimenujte vsebino na slikah 5, 6 in 7. Izberite eno upodobitev in jo opišite.

(4 točke)

3. POZNAVANJE OBDOBJA

Slika 1

Slika 2

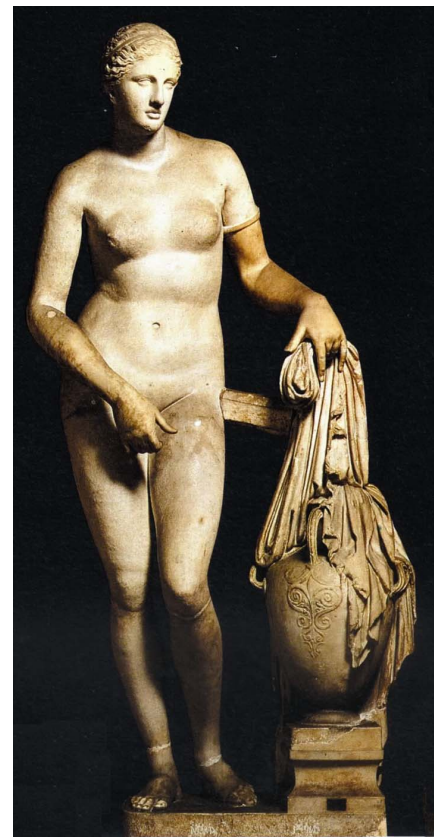
Slika 3

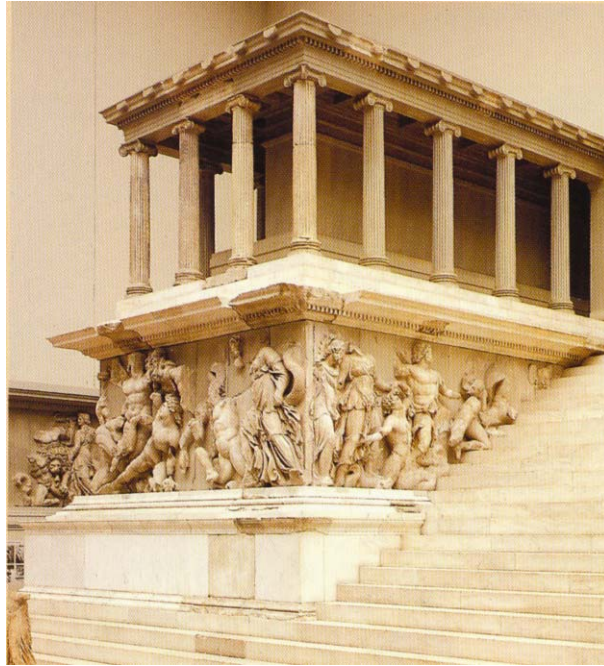
Slika 4

Slika 5

Slika 6

Slika 7

- A) V katerih obdobjih grške umetnosti so nastali spomeniki (slike 1–7), predstavljeni v slikovnem gradivu? Razporedite jih glede na obdobja, v katerih so nastali.

Arhajsko: _____

Klasično: _____

Helenistično: _____

(3 točke)

- B) a) Dva od predstavljenih spomenikov je izdelal isti avtor. Pod katerim imenom poznamo danes oba spomenika? Kdo je bil njun avtor?

(3 točke)

- b) S pomočjo obeh slik naštejite tri glavne značilnosti grškega kiparstva v obdobju, v katerem sta kipa nastala.

(3 točke)

- C) Ob spomeniku na sliki 3 predstavite tri glavne značilnosti pri upodabljanju človeka v času, ko je kip nastal.

(3 točke)

- D) Kateri spomenik je predstavljen na sliki 7? Čemu je služil? Kako imenujemo kiparsko zvrst, v kateri je okrašen podstavek?

(3 točke)

- E) S pomočjo slike 7 navedite tri značilnosti kiparstva tega obdobja.

(3 točke)

4. BIZANTINSKA UMETNOST

(Slika je tudi v barvni prilogi.)

Slika 1

Slika 2

Slika 3

Slika 4

- A) Na slikah 1 in 2 vidite dva osnovna tipa bizantinske arhitekture – centralni in longitudinalni stavbni tip. Navedite tri temeljne značilnosti prvega stavbnega tipa in tri temeljne značilnosti drugega stavbnega tipa.

Centralni tip: _____

(3 točke)

Longitudinalni tip: _____

(3 točke)

- B) Na sliki 3 vidite najpomembnejšo cerkev zgodnjega bizantinskega obdobja. Navedite mesto, v katerem jo najdete, stoletje, v katerem je bila sezidana in jo poimenujte.

(3 točke)

- C) Ob sliki 1 v barvni prilogi in črno-beli sliki 4 imenujte in opišite tehniki, v katerih so bizantinski mojstri pogosto krasili notranje stene cerkva.

(3 točke)

- D) Ob sliki 1 v barvni prilogi in črno-beli sliki 4 imenujte tri razlike v oblikovanju oseb in prostora.

(3 točke)

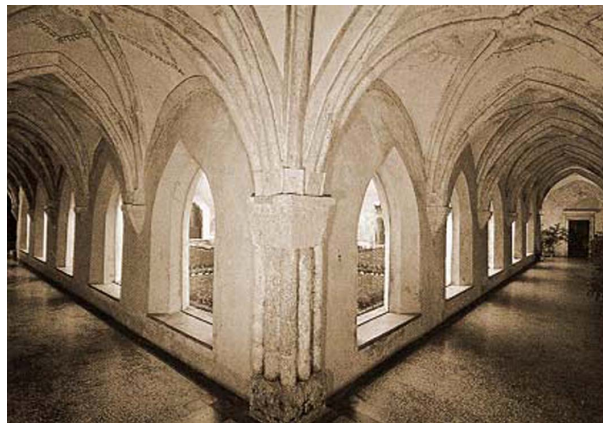
- E) Razložite vsebino dela na sliki 1 v barvni prilogi.

(3 točke)

5. SREDNJEVEŠKA ARHITEKTURA NA SLOVENSKEM

Slika 1

Slika 2

A) Poimenujte umetnostni spomenik na sliki 1, napišite kraj kjer stoji, in obdobje njegove postavitve.

(3 točke)

B) Navedite tri sestavne dele tega umetnostnega spomenika (sliki 1 in 2).

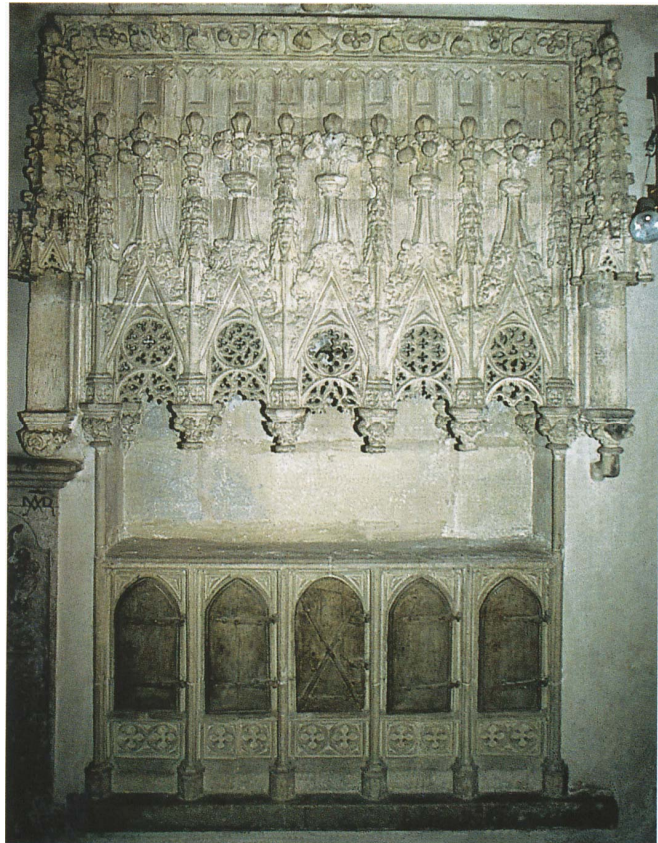
(3 točke)

- C) V katerem obdobju je bil pozidan stavbni del spomenika, ki ga vidite na sliki 2? Katere arhitekturne značilnosti kažejo na to obdobje?

(3 točke)

Slika 3a

Slika 3b

- D) Na slikah 3a in 3b je eden najlepših arhitekturnih spomenikov tega obdobja na Slovenskem. Poimenujte ga, navedite mesto, v katerem ga najdete, in napišite, iz katerega kulturnega kroga so prišli njegovi ustvarjalci.

(3 točke)

- E) Arhitekturna lupina v tem obdobju je tudi bogato kiparsko okrašena. Navedite vsaj tri značilne tipe kiparskega okrasa. Pomagajte si s slikama 3a in 3b.

(3 točke)

Slika 4

Slika 5

- F) Na slikah 4 in 5 vidite primere posvetne arhitekture tega časa. Izberite si eno od obeh stavb, poimenujte jo in napišite, katera dežela je vplivala nanjo in kje se to kaže.

(3 točke)

6. POZNAVANJE UMETNOSTI ZGODNJE RENESANSE

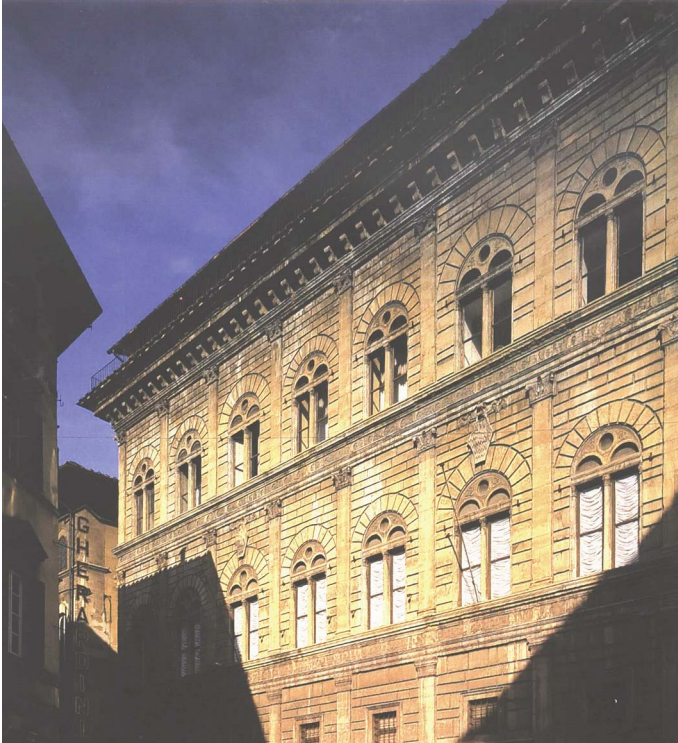
(Slike so tudi v barvni prilogi.)

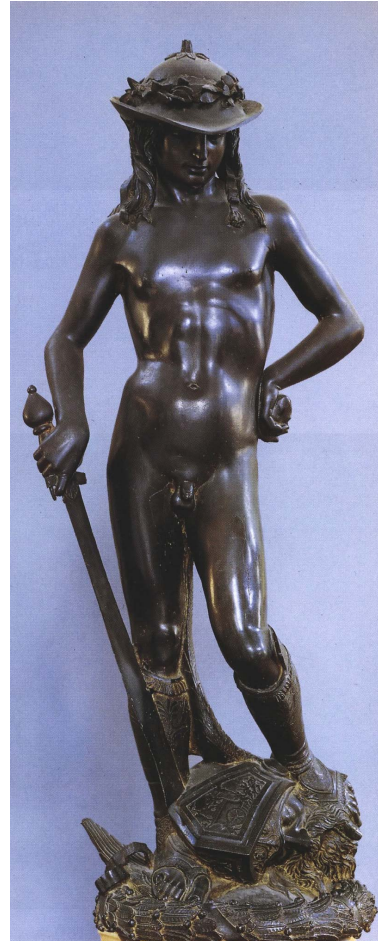
Slika 1a

Slika 1b

Slika 2

Slika 3

- A) Poimenujte vsaj tri pionirje zgodnjerenesancne umetnosti, predstavljene z njihovimi deli.

Slika 2 v barvni prilogi: _____

Slika 5a v barvni prilogi: _____

Slika 1a in 1b: _____

Slika 3: _____

(3 točke)

- B) Ob slikah 2, 3 in 4 v barvni prilogi razložite ključne slogovne novosti zgodnjerenesancnega slikarstva.

(3 točke)

- C) Nekateri pomembni ikonografski motivi zgodnjerenesancnega slikarstva in kiparstva so upodobljeni v slikovnem gradivu. Poimenujte jih.

Slika 4 v barvni prilogi: _____

Slika 6 v barvni prilogi: _____

Slika 3: _____

(3 točke)

- D) Razlike v izhodiščih severnjaške in italijanske umetnosti zgodnje renesanse se kažejo tudi v različnem oblikovanju telesa. Razložite razlike v upodabljanju telesa na severu in jugu. Primerjajte sliko 3 in sliko 5b v barvni prilogi.

(3 točke)

E) Predstavite estetski kanon renesančne arhitekture. Pomagajte si s slikami 1a, 1b in 2.

(3 točke)

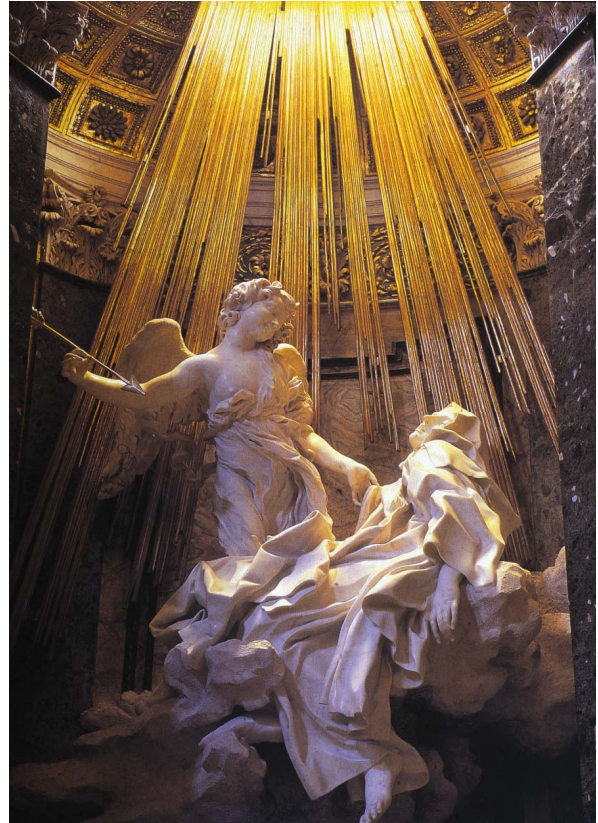
F) Zgodnja renesansa je ustvarila tip mestne palače. Opišite značilnosti zunanjsčine in notranjih prostorov. Pomagajte si s sliko 2.

(3 točke)

7. POZNAVANJE BAROČNEGA KIPARSTVA

Slika 1

Slika 2

Slika 3

Slika 4

Slika 5

Slika 6

Slika 7

Slika 8

A) Zapišite predstavljene kiparske naloge na slikah 4, 5, 6 in 8.

Slika 4: _____

Slika 5: _____

Slika 6: _____

Slika 8: _____

(3 točke)

B) Ob opazovanju slik razložite slogovne značilnosti kiparstva tega obdobja.

(3 točke)

C) Imenujte največjega italijanskega kiparja tega obdobja in s številko izpišite njegova dela.

(3 točke)

D) Avtor je bil mojster celostnih umetnin. Opredelite, kaj ta izraz pomeni. Katere prvine prepoznate v njegovem delu, ki ga vidite na sliki 2?

(3 točke)

E) Navedite najpomembnejšega kranjskega baročnega kiparja. S številkami izpišite njegova kiparska dela.

_____ Slike št.: _____

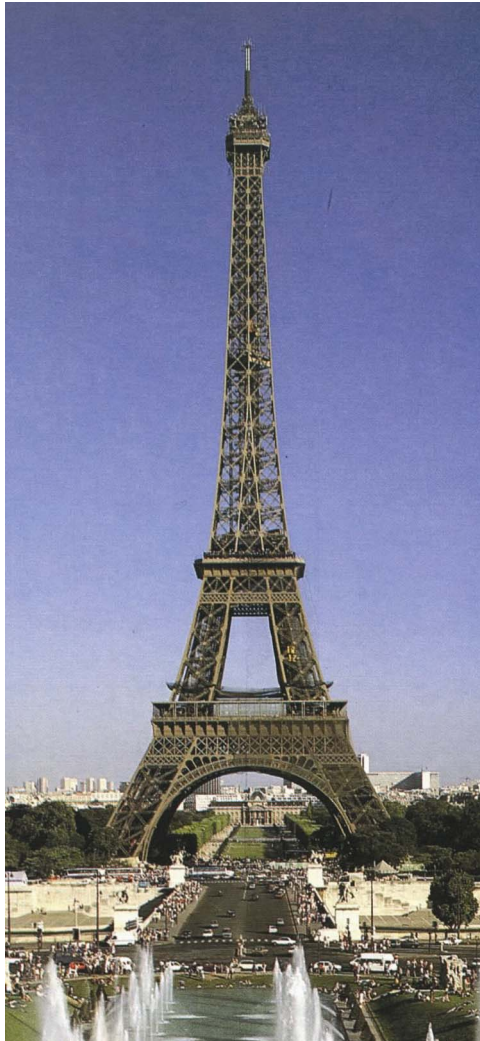
(3 točke)

F) Poimenujte delo na sliki 1 in razložite ikonografijo celote. Kateri spomenik je služil delu na sliki 1 kot delni vzor?

(3 točke)

8. POZNAVANJE UMETNOSTI 19. STOLETJA

(Slike so tudi v barvni prilogi.)

Slika 1

Slika 2

Slika 3

A) Oglejte si arhitekturna dela na slikah 1, 2 in 3 ter zapišite ustrezno slogovno smer.

Slika 1: _____

Slika 2: _____

Slika 3: _____

(3 točke)

B) Zapišite tri značilnosti arhitekturnega sloga na sliki 2.

(3 točke)

C) V barvni prilogi med slikami od 7 do 11 poiščite romantično krajino, poimenujte avtorja in zapišite dve značilnosti romantične krajine.

(3 točke)

D) Portret na sliki 10 v barvni prilogi postavite v ustrezno obdobje, navedite njegovega avtorja in razložite vlogo portreta v tem obdobju.

(3 točke)

- E) Izmed slik od 7 do 11 v barvni prilogi zapišite številki tistih dveh slik, ki spadata v realizem. Razložite, kako se resničnost oblikovno in vsebinsko kaže na umetninah.

(3 točke)

- F) Navedite avtorja in naslov v barvni prilogi (slike od 7 do 11) predstavljene impresionistične krajine. Napišite lastnosti impresionistične krajine.

(3 točke)

9. ARHITEKTURA 20. STOLETJA

(Slika je tudi v barvni prilogi.)

- A) Na Slovenskem se v začetku 20. stoletja tudi v arhitekturi izraža iskanje t. i. narodnega sloga. Oglejte si sliko 12 v barvni prilogi, poimenujte arhitekta in razložite, kako je poskušal uresničiti narodni slog na tej stavbi.

(3 točke)

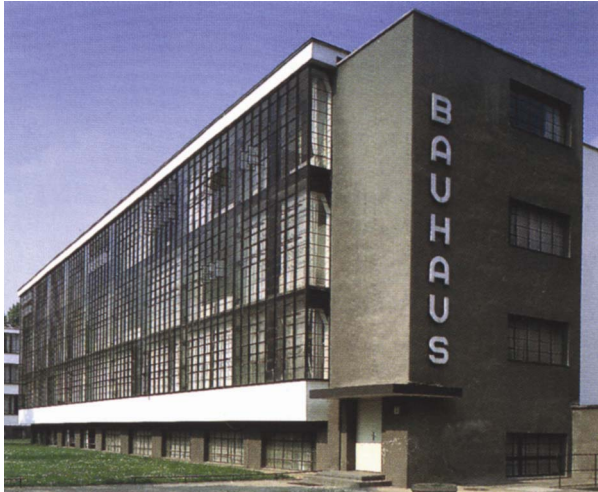
Slika 1

Slika 2

- B) Med obema vojnama se tudi pri nas uveljavi t. i. funkcionalizem. Predstavite temeljno idejo in značilnosti funkcionalizma – pomagajte si s slikama 1 in 2.

(3 točke)

Slika 3

Slika 4

- C) Katere naloge in načela je v svojem delovanju poudaril Bauhaus? Pomagajte si z deli na slikah 3 in 4 (tri navedbe).

(3 točke)

Slika 5

Slika 6

- D) Na sliki 5 si oglejte Le Corbusierov stanovanjski načrt. Navedite tri značilnosti njegove stanovanjske arhitekture.

(3 točke)

- E) Kateri slovenski arhitekt se je šolal pri Le Corbusieru? Navedite dve njegovi arhitekturni deli. Pomagajte si s slikama 6 in 7.

Arhitekt: _____

Arhitekturni deli: _____

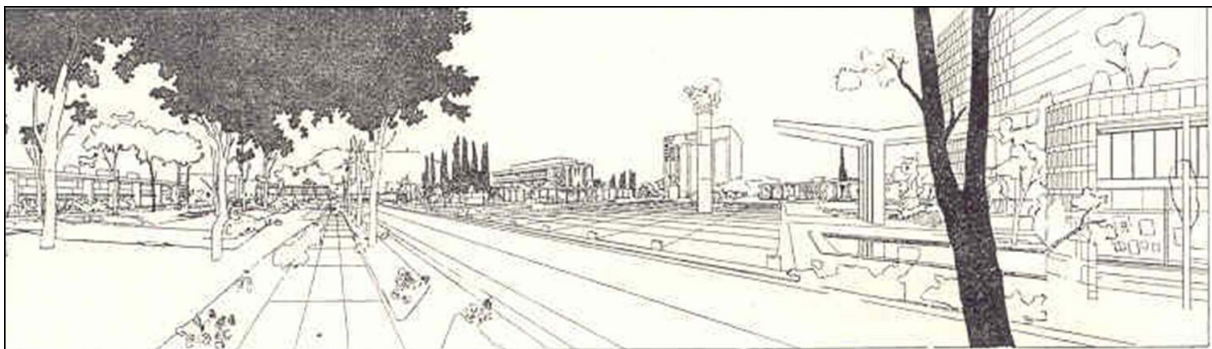
(3 točke)

Slika 7

Slika 8

Slika 9

- F) Na slikah 8 in 9 sta predstavljena moderna mestna načrta obeh arhitektov. Predstavite značilnosti modernega urbanizma, kakor jih lahko razberete iz njihovih urbanističnih idej.

(3 točke)

Prazna stran

Prazna stran